

Posudek oponenta k závěrečné práci

Typ práce: bakalářská práce

Název práce: POHÁDKA V ČESKÉM MALÍŘSTVÍ KOLEM R. 1900

Řešitel/ka: Marie Černá

Studijní obor: Pedagogika - výtvarná výchova se zaměřením na vzdělání

Vedoucí práce: prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Oponent: Mgr.A. Michal Sedlák

Marie Černá se zabývala tématem, které je v dnešní době stále aktuální jak stránce literární, tak výtvarné. Často se totiž ukazuje, že se lidé stále opakovaně vztahují k jedinému příběhu, který je v závěru konečným vítězstvím dobra nad zlem. Mohlo by se zdát, že je to nuda, vždy ale udivuje a zaujme specifické uchopení této konstrukce. Metafory reálného žitého života se zobrazují jednou jako poučení, jindy poskytují povzbuzení. Je vidět, že posluchačka si je vědoma rozličných významů pohádky jakožto literárního útvaru v souvislosti s výtvarným uměním s dalšími přesahy a samozřejmě potenciálu pro pedagogickou praxi. Autorka rozhodně naplnila zadání. Nejsilnější je sice teoretická část, kde poměrně obratně pracuje se zdroji odborné literatury, přirozeně je začleňuje do vlastního přirozeně plynoucího textu. Překlepů či chyb v práci je minimum, oslabují však zbytečně celkovou kvalitu díla (např. str. 53, vztyčný bod).

V didaktické části studentka velmi správně více připomíná, že pohádka není recept na všechno, ale dětem srozumitelně naznačuje, co je dobré a co špatné, zároveň naznačuje řešení. Škoda jen, že v návrhu projektu nepočítala s touto symbolikou a zaměřila se spíše na vizuální aspekt námětu.

V didaktická část také ukazuje, že je zapotřebí se obecně více soustředit na kvalitní koncept, který může vzniknout jedině tehdy, pokud studenti mají dostatek zkušeností z výtvarné tvorby a určitou „zralost“, která vyplývá ze schopnosti transformovat tyto zkušenosti do pedagogické tvorby. To platí i v případě Marie Černé, studentka má snahu rozvíjet dětskou fantazii a podporovat vnímání a zacházení se specifickými materiály. Tento fyzický aspekt tvorby je zcela nepostradatelný a v případě řešitelky tvoří jakýsi most k období přelomu 19. a 20. stol., období, na které se zaměřila. Bylo by ale možná dobré se nevyhýbat kontextům narace tak, aby byla začleněna do výtvarného řešení úkolu a nefigurovala jen v motivaci žáků.

Text ve Výtvarné části (autorka ji nazývá praktickou) je napsán kultivovaně, zde je právě vidět, že Marie Černá čerpá z vlastní zkušenosti. Ze záměru je cítit, že žitý život člověka se přirozeně setkává s jakoby zastaveným časem pohádkového světa, kde vše dobře dopadne. Krajina posiluje pocit transcendence, nemusíme se spoléhat jen na rozum, ale věřit a uvěřit. Posluchačka ve svých namalovaných obrazech velmi citlivě pracovala s barvami, má smysl pro barevnou harmonii. Paradoxně asi nejzdařilejší a atmosférou nejpůsobivější jsou přípravné skici k nim a z toho nejlepší je obraz „Za sedmero horami“.

Autorka bakalářské práce se mimoděk přiznává, že některá místa nenavštívila, proto se pak logicky v textu objevuje popis krajiny, který působí téměř jako z nějakého bedekru. Daleko pak cennější a působivější jsou výpovědi, kde se studentka rozpomíná na intenzivní prožitek určité situace v konkrétní krajině (např. Trosky), který je pak schopna daleko autentičtěji výtvarně vyjádřit.

Otázky k obhajobě

1. Jaké dnešní pohádky jsou nekvalitní a proč? Co si máme představit pod "mravními hodnotami?"
2. Co je to pohádková atmosféra, nejpohádkovější krajina? Můžete to rozvést?

Navrhovaná známka k obhajobě: **výborně**